

PRAKTYKA LEKARSKA

Lekarz – pacjent. Relacja partnerska

Lekarz musi nauczyć się komunikowania z pacjentem jak posługiwania się stetoskopem. Pomoże mu w tym szkolenie organizowane przez Ośrodek Kształcenia COBIK NIL.

LUCYNA KRYSIAK

DZIENNIKARKA

Wobecnej, zmieniającej się rzeczywistości, również w ochronie zdrowia, sposób komunikowania się ma coraz większe znaczenie. Pacjent chce wiedzieć, jakie czynności medyczne podejmuje lekarz, i znać konsekwencje tego postępowania. Oczekuje rzetelnych informacji na temat swojego stanu zdrowia, ale przekazanych zrozumiałym dla niego językiem – mówi prof. Aldona Jankowska, prezeska Polskiego Towarzystwa Komunikacji Medycznej (PTKM), które podpisało porozumienie o współpracy z Ośrodkiem Kształcenia działającym w strukturze Centralnego Ośrodka Badań, Innowacji i Kształcenia (COBIK) Naczelnej Izby Lekarskiej (NIL). Dotyczy ono cyklu szkoleń lekarzy i lekarzy dentyków, podczas których będą oni mogli uzyskać nowe umiejętności dotyczące komunikacji między lekarzem a pacjentem, jego rodziną, lekarzem a pozostałym personelem medycznym różnego szczebla, a także kadra kierowniczą. Pierwsze szkolenia są zaplanowane na wrzesień tego roku. Poprowadzą je zrzeszeni w PTKM eksperci w dziedzinie komunikacji.

KOMUNIKACJA WPISANA W ZAWÓD

Komunikacja z pacjentem jest wpisana w zawód lekarza i lekarza dentystry i stanowi jedno z jego narzędzi pracy. – Tak jak lekarz musi nauczyć się posługiwania stetoskopem, tak musi nauczyć się komunikowania z pacjentem. Obecnie w opiece medycznej relacja paternalistyczna między lekarzem a pacjentem jest zastępowana przez relację partnerską – tłumaczy prof. Aldona Jankowska. Zauważa, że ta zmiana podnosi jednocześnie świadomość pacjenta na temat jego zachowań prozdrowotnych, co przekłada się na budowanie odpowiedzialności za własne zdrowie. Obecnie pacjenci zadają lekarzowi szereg pytań. Poprzez łatwy dostęp

do Internetu po usłyszeniu diagnozy szukają informacji o swojej chorobie u tzw. doktora Google, jednak jest to wiedza ogólna, niekompletna, często wprowadzająca w błąd. Od lekarza oczekują więc rzetelnej, wyczerpującej informacji na temat choroby, metod leczenia, szans powrotu do zdrowia. Zdaniem prof. Jankowskiej korzystania z Internetu jako źródła informacji o medycynie nie da się zatrzymać, a kolejne pokolenia będą w jeszcze większym stopniu z nich

Kompetencje komunikacyjne pozwalają lekarzowi lepiej leczyć, ale też lepiej funkcjonować w systemie

czerpać. Zaznacza, że często te informacje mają one wydźwięk edukacyjny, jednak mogą też wprowadzać w błąd i budować lęk. – Lekarz powinien być świadomy tego, że jego pacjent szuka informacji w Internecie, i powinien to zaakceptować, ale też weryfikować te informacje i doprowadzać do mądrych rozwiązań, zwłaszcza jeśli chodzi o podjęcie decyzji np. o operacji czy chemioterapii lub szczepieniu – przekonuje prof. Aldona Jankowska i dodaje, że w takich sytuacjach umiejętność komunikowania się z pacjentem ma kluczowe znaczenie.

SZKOLENIA INTERPERSONALNE

Istnieją dowody naukowe na to, że kompetencje komunikacyjne można wykształcić. Warto się ich uczyć ponieważ wpływają nie tylko na jakość leczenia, ale też wydajność i atmosferę,

istotne w pracy zespołowej. A lekarze, najczęściej pracujący w zespołach, komunikują się nie tylko między sobą i z pacjentami, ale z pielęgniarkami, ratownikami medycznymi, personelem technicznym czy przełożonymi. Dlatego do programu studiów wszystkich uczelni medycznych wprowadzono zajęcia z komunikacji. Zaczęto od zbierania wywiadu, przekazywania niepomysłnych wiadomości i umożliwienia pacjentowi uczestnictwa w decyzjach medycznych. Dowiedziano, że lekarze z niskimi kompetencjami komunikacyjnymi są bardziej narażeni na pozwy sądowe z powodu większego prawdopodobieństwa popełnienia błędu czy nieporozumienia, które może skutkować pozwem. – Kompetencje komunikacyjne pozwalają lekarzowi lepiej leczyć, ale też lepiej funkcjonować w systemie, uniknąć niepotrzebnych konfliktów w relacjach koleżeńskich czy choćby zaoszczędzić czas, którego jest tak mało dla pacjenta. Dobra komunikacja ogranicza niepotrzebne czynności – przekonuje prof. Aldona Jankowska.

PTKM powstało siedem lat temu i jest najmłodsze wśród lekarskich towarzystw naukowych. Jego celem było wprowadzenie i rozwój kompetencji komunikacyjnych na kierunku lekarskim w uczelniach medycznych w Polsce. – Kompetencje komunikacyjne to niezbywalny element pracy lekarzy, czego są oni coraz bardziej świadomi i chętnie uczestniczą w warsztatach. Poszukują w ten sposób nowych możliwości rozwoju osobistego, a więc nie tylko związanego z wybraną specjalnością – podsumowuje prof. Aldona Jankowska.